

varno. Gora zamenjuje s srce osvežujočo trdoto sanjsko posteljo z žimnico, klubski stol s spalno vrečo. Za večerno razpoloženje prispeva tudi žulje na nogah, za sončni vzhod pa tudi mišičnega »mačka«. Zahteva potenje in nič ne da na deodorante. Odreja ti stari, dobri nahrbtnik. S svojimi vremenskimi muhami se še malo ne zmeni za naše načrte in želje. Oster veter, ki pogosto žvižga okoli vrhov, se požvižga tudi na standard in blagostanje. Zato marsikdo gore tudi odklanja, ker so pač nelagodne. Zaradi tega pa se ljudje znajdejo v božji bližini: Bog resnice je bil vedno nadležen. Pri vsej svoji lepoti in dobroti pač zahteva tudi žrtve in odpoved. Danes si sicer pogosto poskušamo zbrkljati »ljubega boga z ničelno tarifo«, ki zastonj nudi dušni servis. Toda s tem poskusom smo opeharjeni sleparji. Svetopisemski Bog ne pozna zastonjske tarife – kakor je tudi gore ne poznajo.

* * *

Za to ostro potezo gorá se zdi naslednja kot njen ugovor:

Gorske sanje

ALEŠ TACER

*Sonce večerno
vrhove gorá
je zlatilo;
sence v dolinah
so svoj
raztegnile obraz.*

*Dan se razblinil
je noči v naročju
in tihe idile ni
zmotil moj glas.*

*Na pogradu zleknjen
se v dremež nasmehnem:
v sanjah postal bom
spet delček gorá.*

Spomini

VERA PIPAL

*To so poti,
kjer nekoč sva hodili
jaz in ti.*

*Zgoraj Ojstrica,
spodaj Roban
in Korošica
na desno stran.*

*Tebe več ni.
Poti so ostale,
me vedno vprašale:
Kje si, zakaj te ni?*

GORE GREJEJO – V HLADNEM SVETU

Ob določenih letnih časih poznamo fenomen »hladnih jezer«, to je pojav, da je na višinah bolj toplo kot v dolinah. To lahko razumemo tudi v prenesenem pomenu: na višinah more biti topleje kot v dolini. To smo v vsakdanjosti planinarjenja že pogosto doživeli: v gorah vsak pozdravi vsakogar. Že spodaj na parkirnem prostoru, kjer stoji 200 avtomobilov, se to neha.

Na asfaltu se nam mudi drugemu mimo drugega. O tem beremo prepričljive znanstvene raziskave. Zgostitev, množičnost zamrzne človeške odnose. Preko stolpnice in mestnih četrti se vleaga osamljenost in revnost stikov kot hladna megla. Bolj ko bo svet pomeščanjen, toliko slabše bo z obzirnostjo in pripravljenostjo za pomoč.

Ni mi potrebno pojasnjevati, kako pogosto gora zbližuje ljudi, vzbuja tovarštvo, kliče k pripravljenosti za pomoč. Ne bom razlagal, kako »čuti« gora odpor zoper maso. Pozdravlja posameznika, družino, navezo. Množici pa se odteguje. Kot duhovniku mi tudi ni treba pojasnjevati, da je ta trend za drugega k drugemu, za enega z drugim in človeško skupnost večni božji program. Pesem o usmiljenem Samarijanu je prvič zazvenela v samotni gorski puščavi Judeje.

* * *

Zadnje sporočilo gora ima nekaj osvobajajočega na sebi:

GORE ŽARIJO – NAD TEMNIM SVETOM

Podobe, ki jih hranimo v duši, so naš največji zaklad. Ena od najlepših slik, ki jo prinašamo domov iz časa v gorah, je pač vedno znova podoba prve jutranje zarje, ki šine preko višav. Pri tej sliki se hočemo še malo zamisliti. Tukaj so temne doline. Tudi če se ne prištevamo k pesimistom, moramo danes vendar vzeti na znanje: obstaja depresija kot časovni pojav.

Še mi zveni v ušesih tožba nekega psihoterapevta, ki si je pred nekaj dnevi pred mano olajšal srce. Obstaja depresija, ki številčno raste v posamičnih usodah, obstaja tudi nekaj užitek nad negativnim v družbi, na kulturnem pozorišču. To zadnje četrstoletje, ko nam je šlo dobro kakor še nikoli, se je svoj čas začelo s francoskim romanom, ki nosi naslov *Bonjour, tristesse*, Dober dan, žalost. Ni bil le naslov neke knjige, marveč je naslov nekega obdobja. Mnogo vzrokov je lahko za tako pogosto zatemnitev življenjskega občutka: pomanjkljiva naklonjenost, naveličanost, dolgočasje, izguba smisla, praznina, utišana vest, egocentričnost – bodi že kar hoče, za mnoge leži tema v dolinah bivanja.

Nikakor nočem trditi, da bi bile gore vsestransko zdravilo za vse to. Marsikdaj morejo biti v pomoč, so neke vrste naravna terapija. Toda predvsem so ob vsem tem znamenje odrešenja.

Ta najbolj omamna od vseh slik, prva svetloba na vrhovih, ogenj, ki se z zaledenelih grebenov plazi navzdol ter mrtvo temo spreminja v nežno modrino in svetlo zelenje – ta slika je vedno znova ponavljajoča se himna odrešujočemu Bogu.